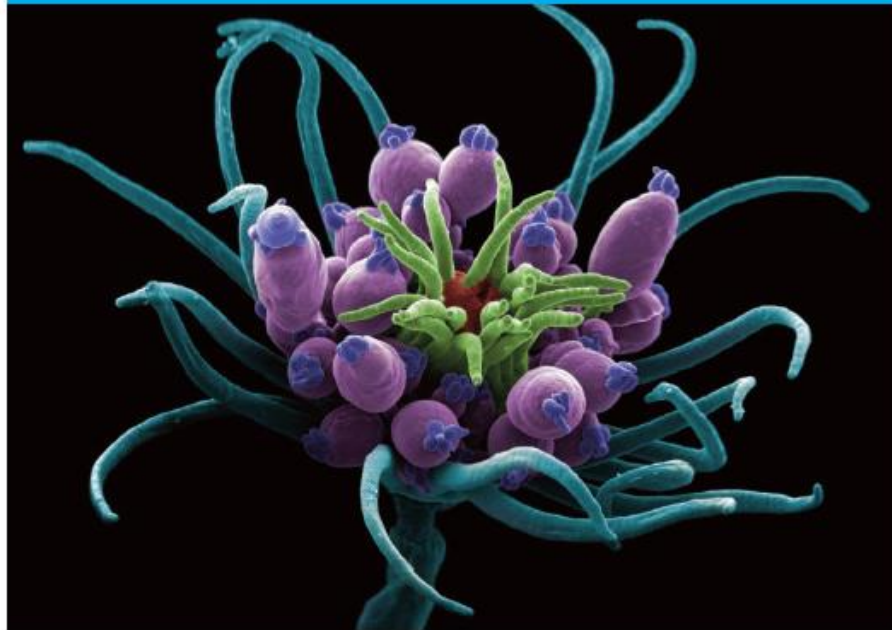

Fiskehelse rapporten 2020

Nesledyret *Ectopleura larynx* Foto: Jannicke Wiik-Nielsen, Veterinærinstituttet.

Kilder

- Offisielle data
- Veterinærinstituttets journalsystem
- Private laboratorier og oppdrettsselskap
- Spørreundersøkelse blant fiskehelsepersonell

FISKERIDIREKTORATET

Veterinærinstituttet
Norwegian Veterinary Institute

WE INSPIRE ACTIONS
FOR HEALTHIER FISH

PHARMAQ
Analytiq

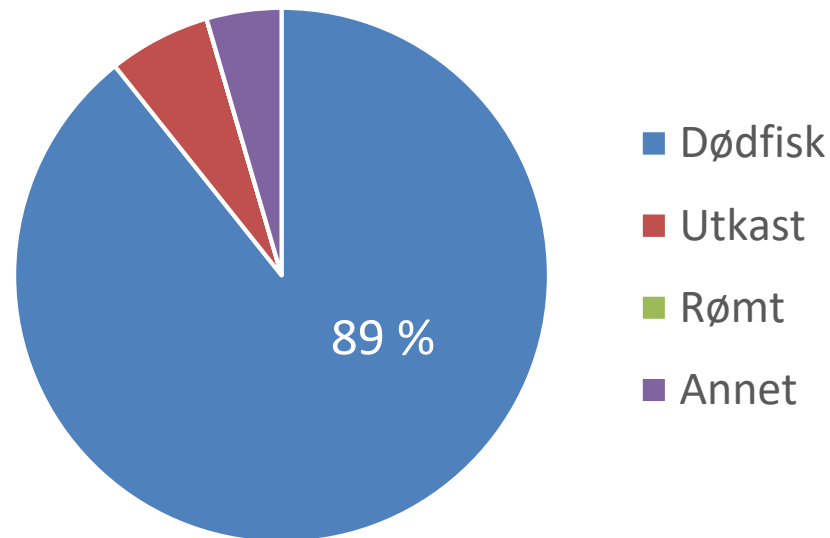

FishVet Group

Tap (svinn) av oppdrettslaks i sjø 2020

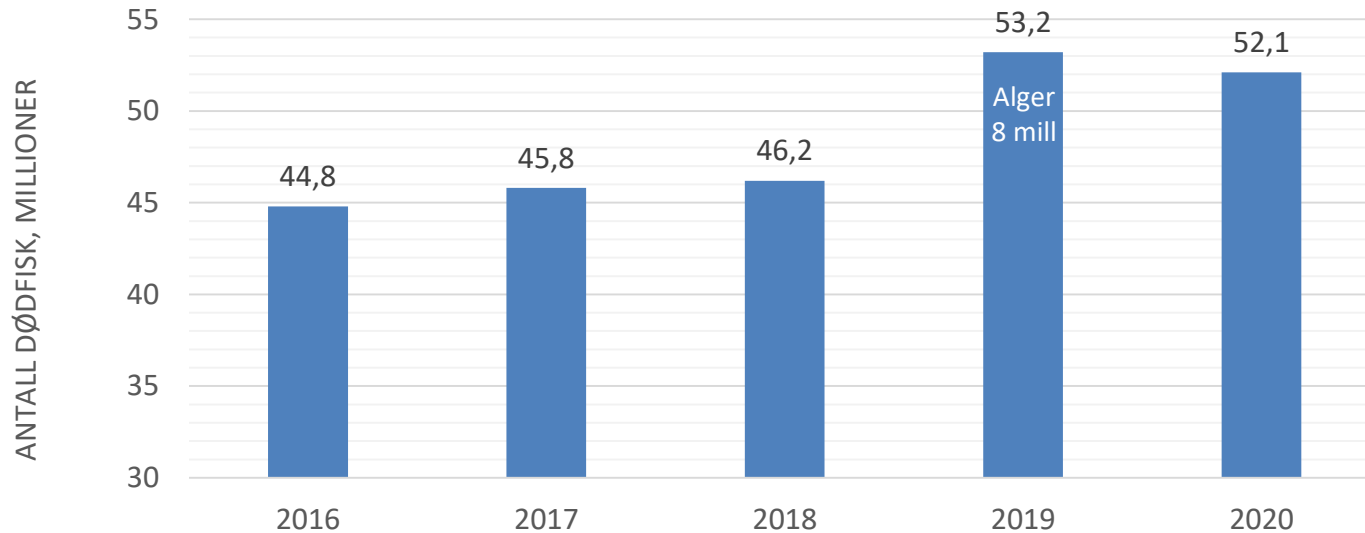

Foto: Per Anton Sæter

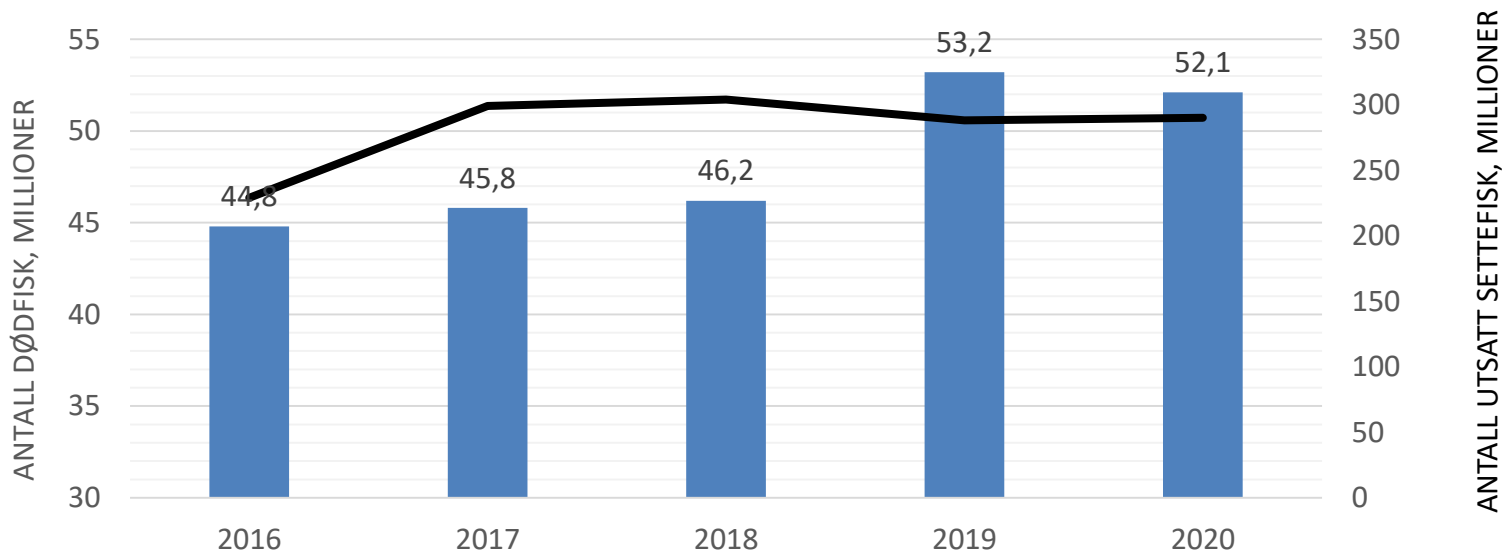

Kilde: Fiskeridirektoratet jan. 2021

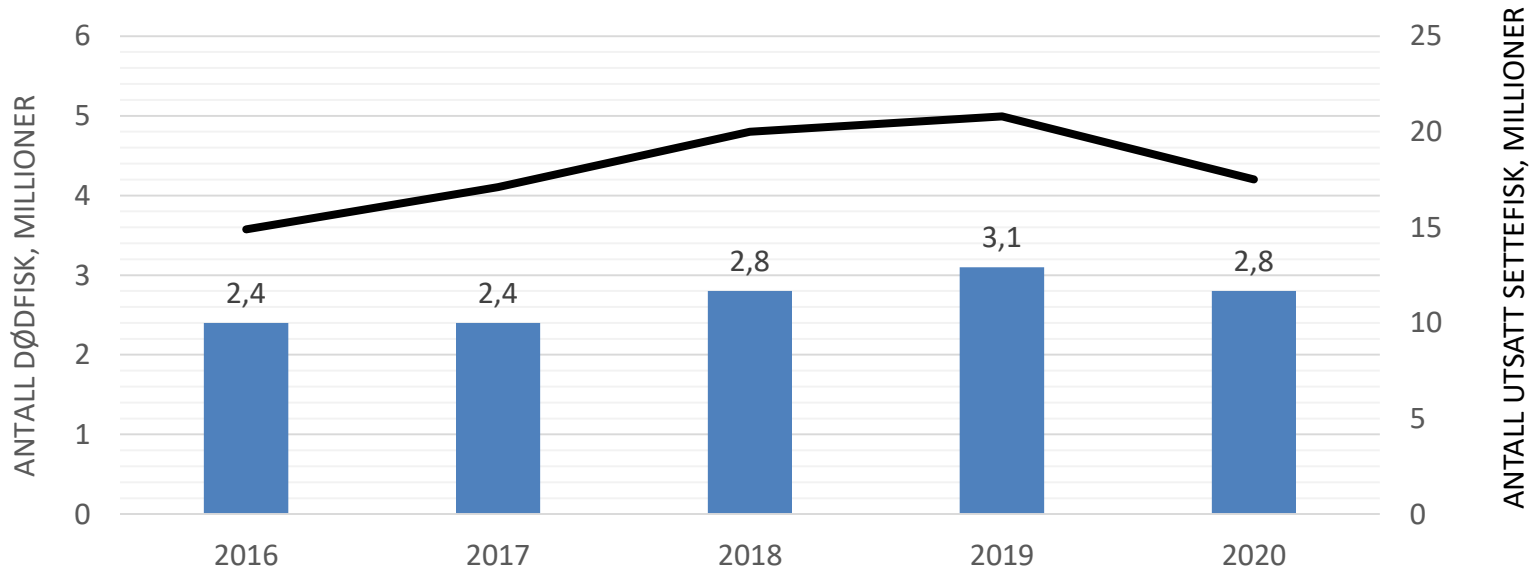
Døde oppdrettslaks - sjø

Døde oppdrettslaks vs. utsatt smolt

Døde regnbueørret - sjø

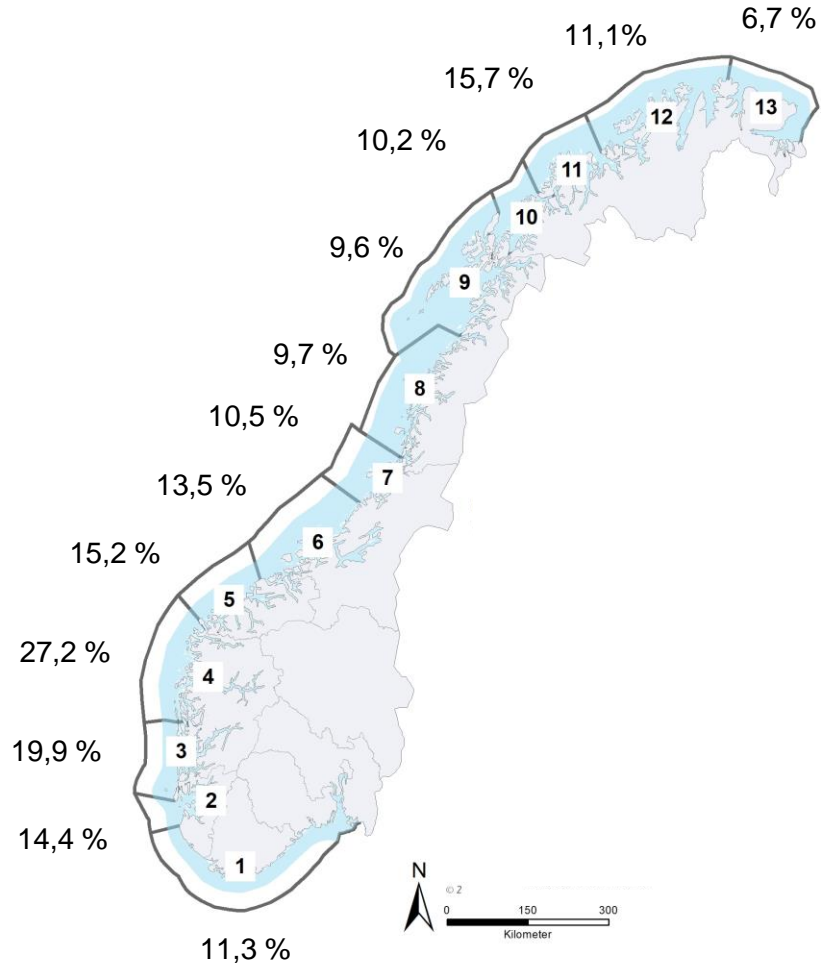

A photograph of a salmon farm in a fjord. The water is blue and calm, reflecting the sky. In the foreground, there are several large, dark, cylindrical structures (cages) supported by black poles. A red buoy is attached to one of the poles. In the background, there are mountains with patches of snow under a clear blue sky. A small fish is visible in the water on the right side.

Hvor stor prosent av
oppdrettslaksen dør i
merdene?

Dødelighet i prosent 2020

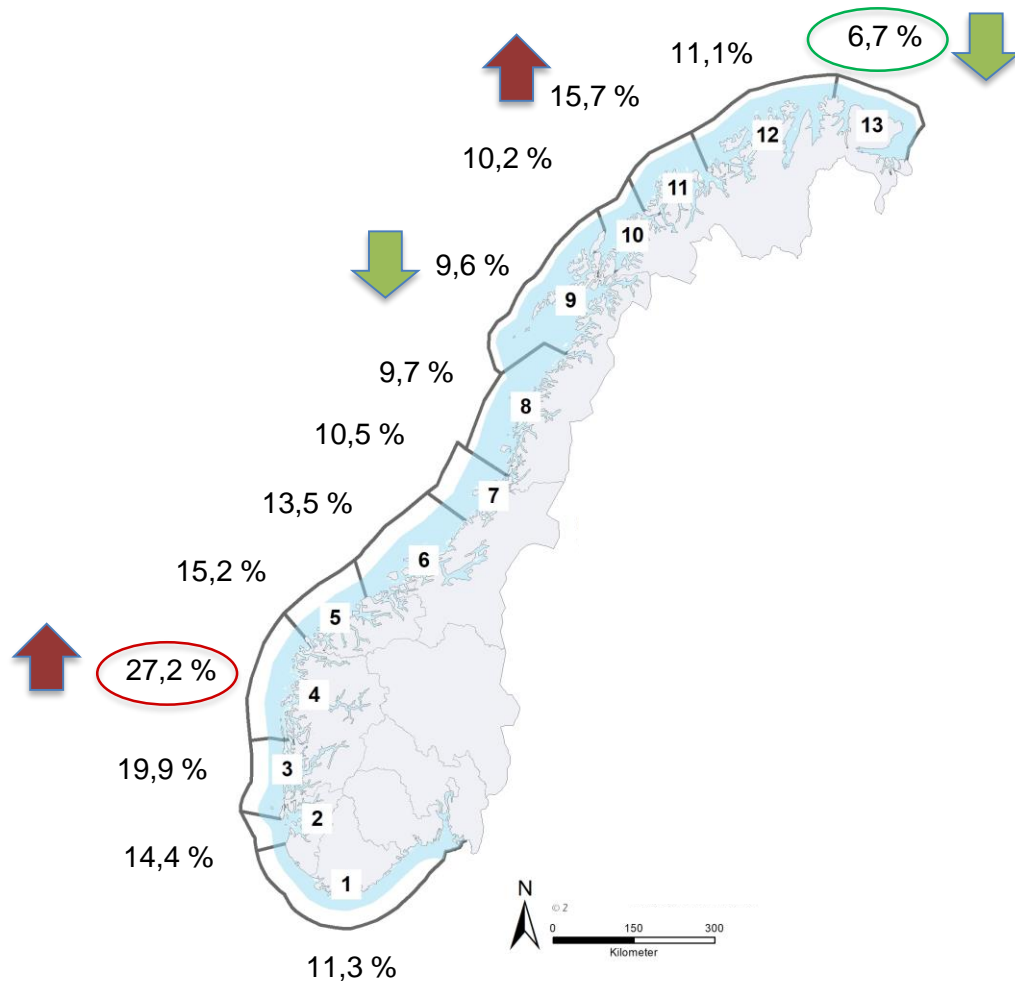
Nasjonalt:
14,8 %

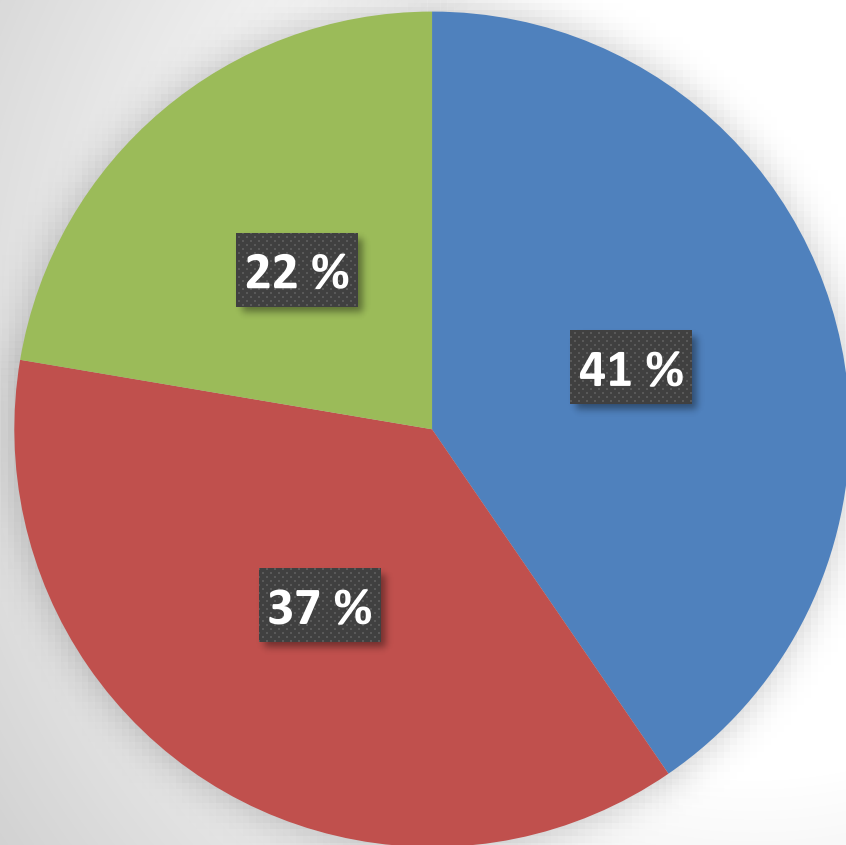
<http://apps.vetinst.no/Laksetap/>

Dødelighet i prosent 2020

Nasjonalt:
14,8 %

Spørreundersøkelsen 2020

Totalt 92 svar

- Fiskehelsetjenesten
- Internt fiskehelsepersonell
- Inspekt. Mattilsynet

Dødsårsaker «Topp 3»

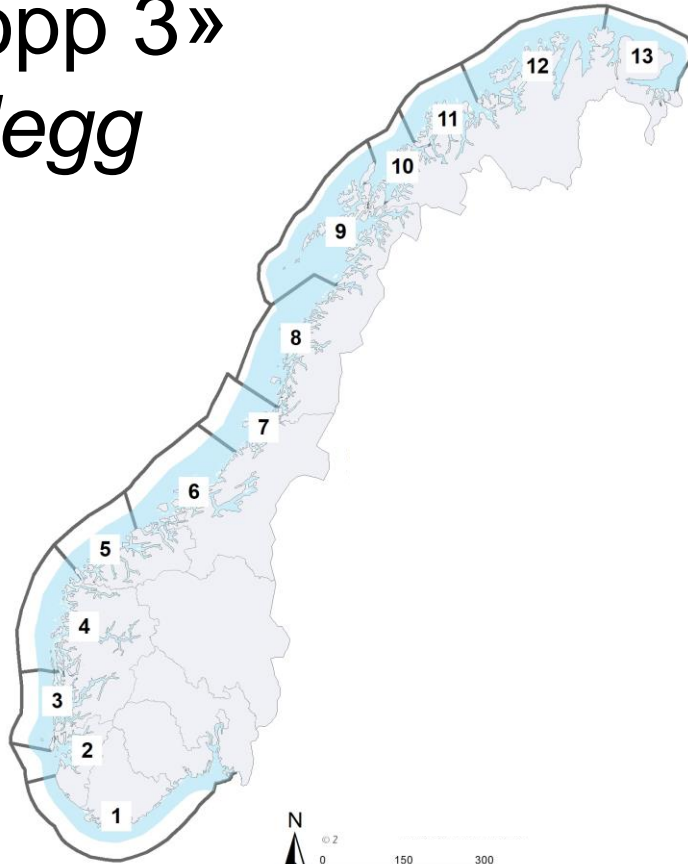
Laks i matfiskanlegg

PO 1- 5

Hjertesprekk (CMS)

Kompleks gjellesykdom

Pasteurellose

- Bakteriesykdom
- Virussykdom
- Mix/multifaktorielt
- Mekaniske skader

PO 6 - 9

Hjertesprekk (CMS)

Skader ved avlusning

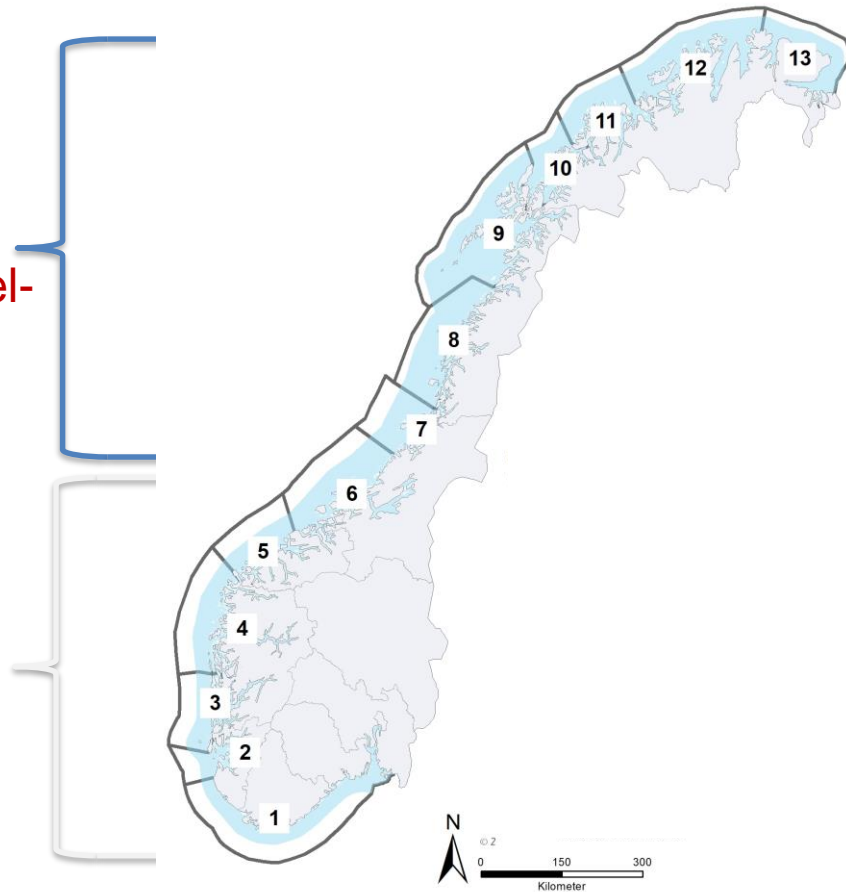
Hjerte- og skjelettmuskel-
betennelse (HSMB)

PO 1- 5

Hjertesprekk (CMS)

Kompleks gjellesykdom

Pasteurellose

- Bacteresykdom
- Virussykdom
- Mix/multifaktorielt
- Mekaniske skader

PO 6 - 9

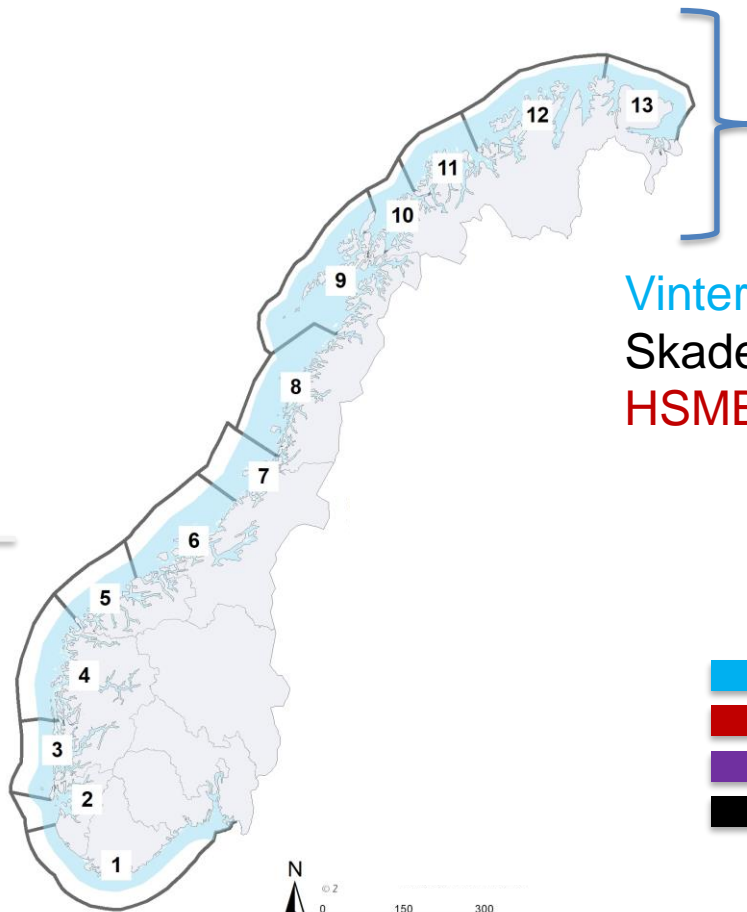
Hjertesprekk (CMS)
Skader ved avlusning
Hjerte- og skjelettmuskel
betennelse (HSMB)

PO 1- 5

Hjertesprekk (CMS)
Kompleks gjellesykdom
Pasteurellose

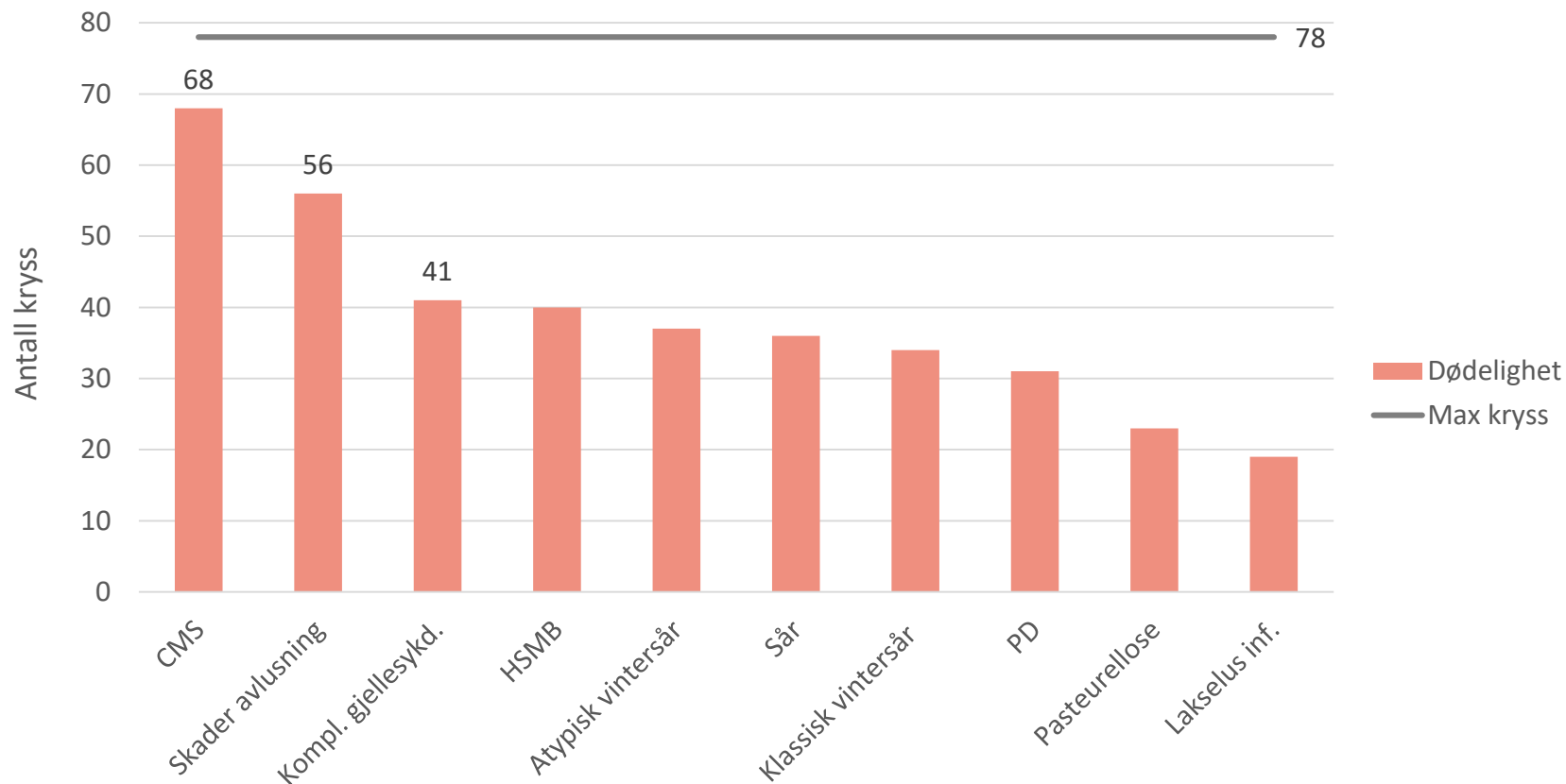
PO 10 - 13

Vintersår (begge typer)
Skader ved avlusning
HSMB og CMS

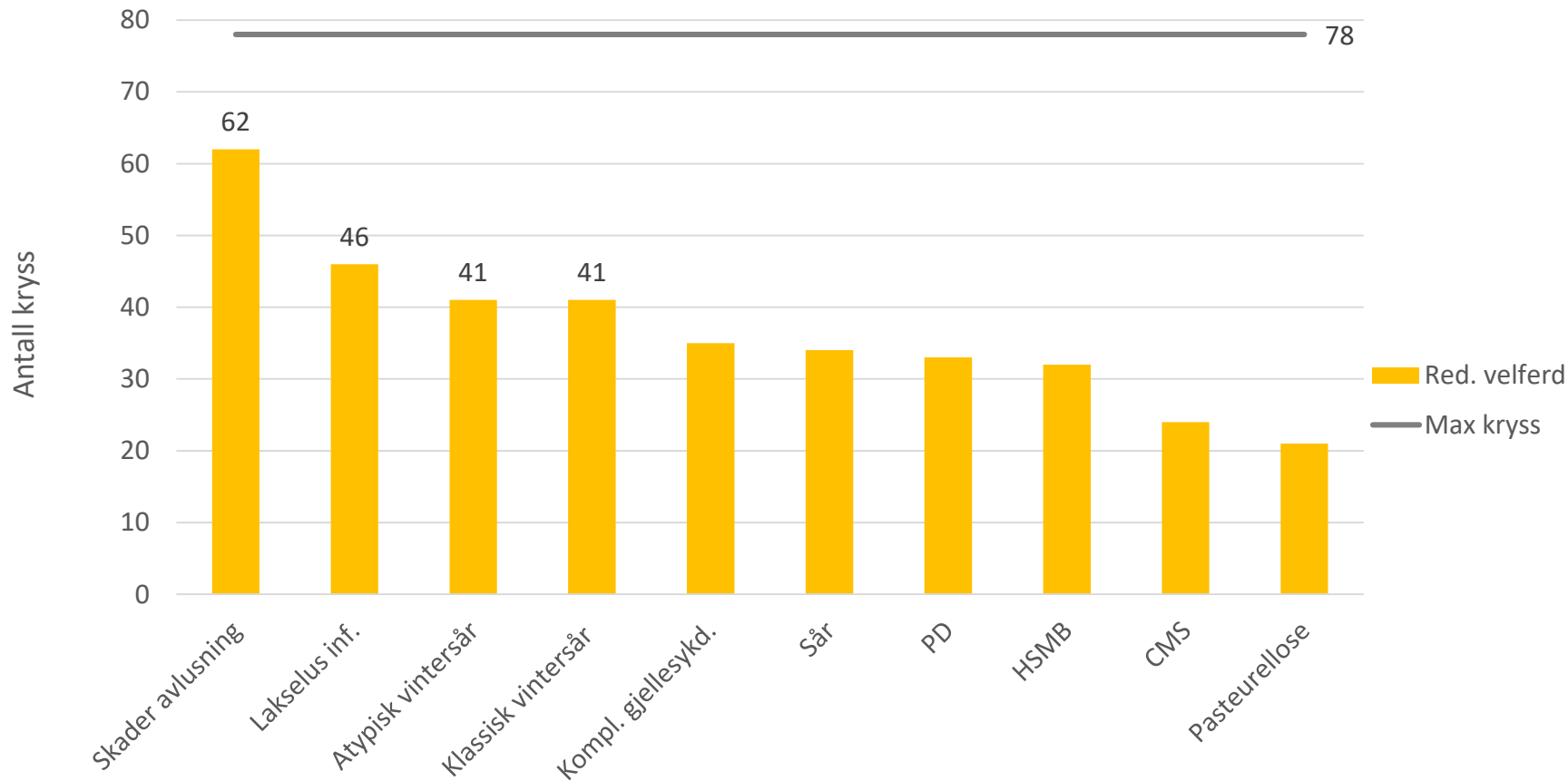

- Bakteriesykdom
- Virussykdom
- Mix/multifactorielt
- Mekaniske skader

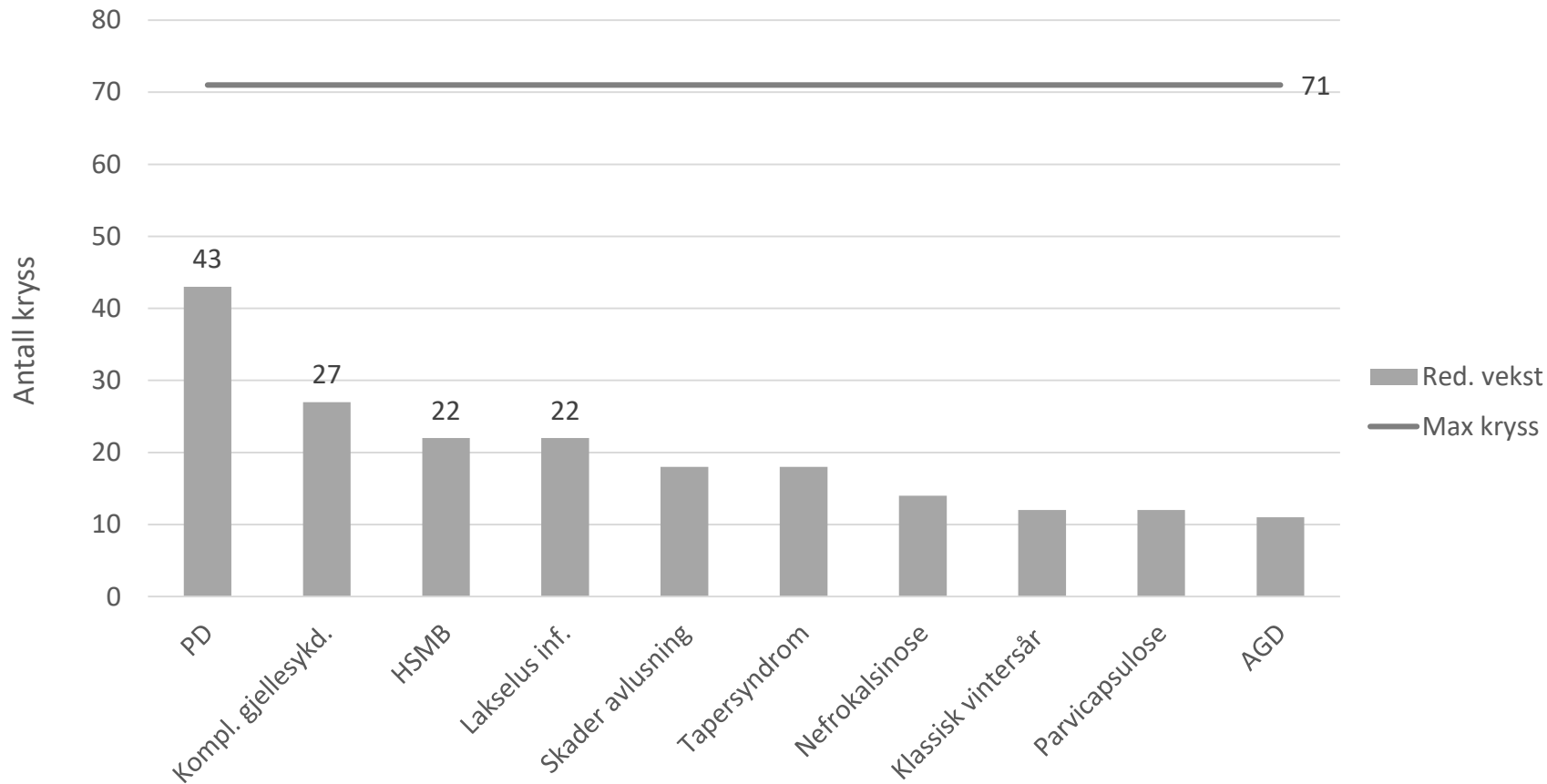
Topp 10 årsaker til dødelighet – matfisk laks

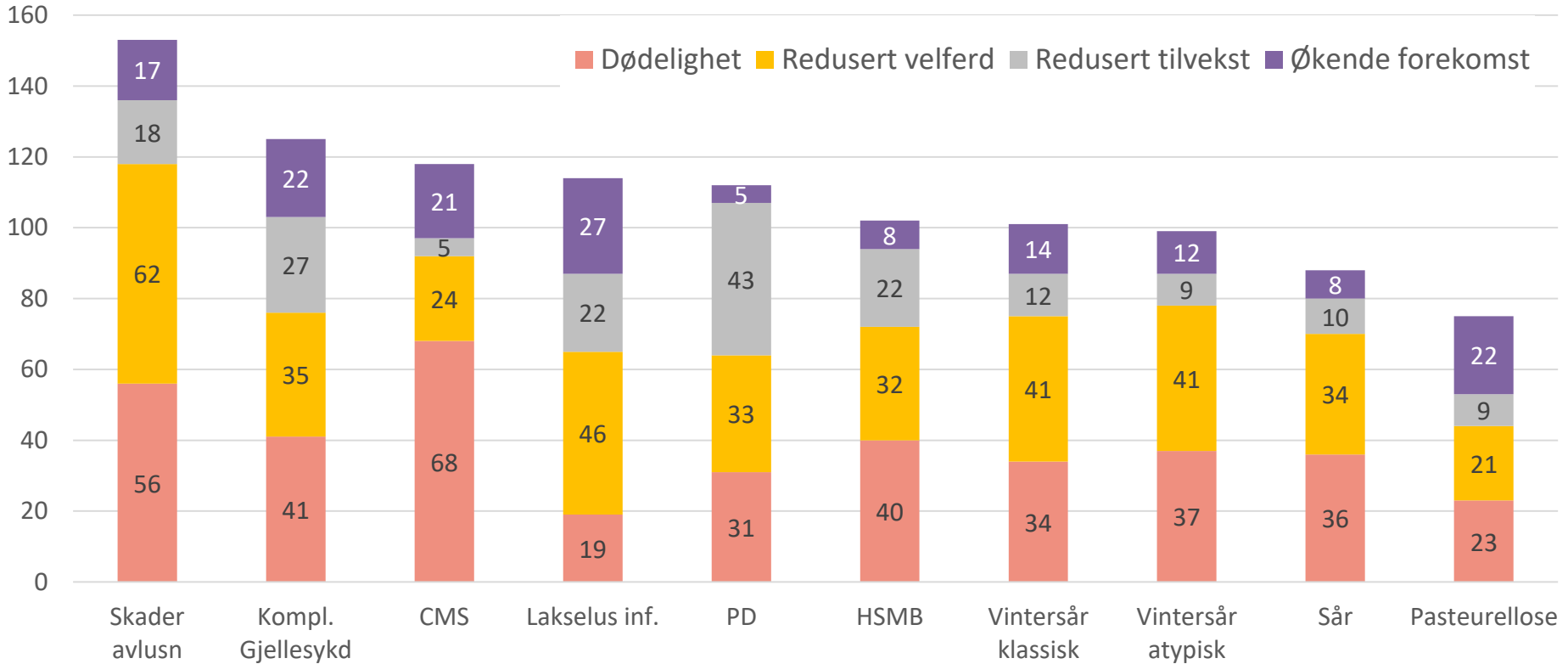
Top 10 årsaker til redusert velferd – matfisk laks

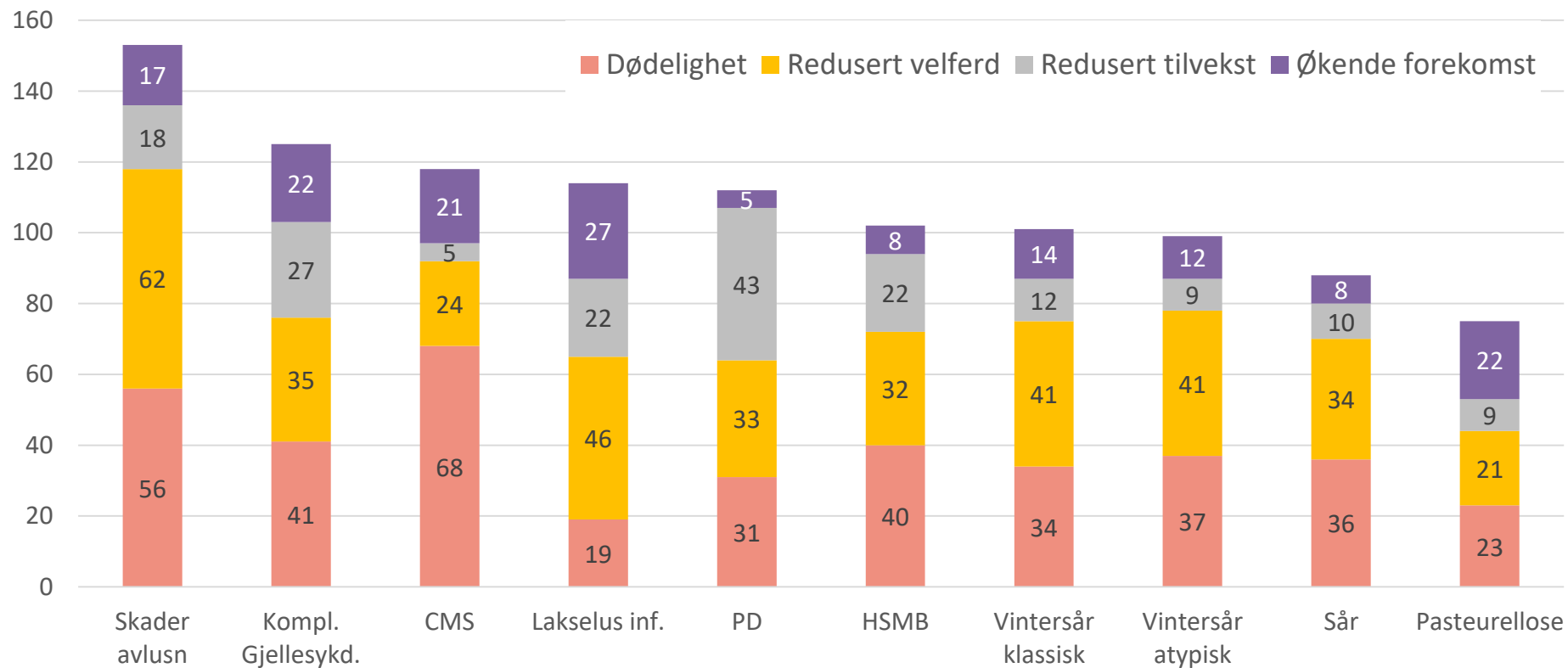
Topp 10 årsaker til redusert tilvekst – matfisk laks

Topp 10 problemer matfisk laks

Topp 10 problemer matfisk laks – hva øker mest?

A group of Settefisk (Arctic char) swimming in clear water. The fish are characterized by their elongated bodies, pointed snouts, and distinctive dark spots on their sides. They are shown in various orientations, some swimming towards the camera and others away from it. The background is a soft, out-of-focus light blue and white, suggesting a natural aquatic environment.

Settefisk

Foto: Johan Wildhagen

Lokaliteter i spørreundersøkelsen

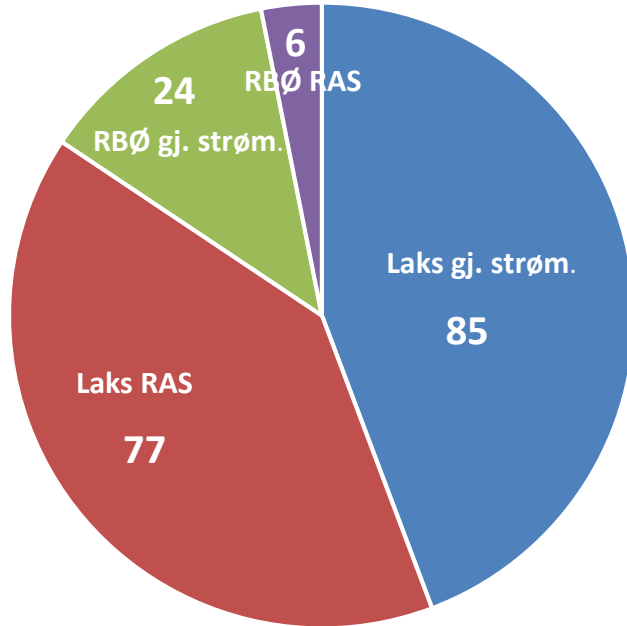

Foto: llaks.no

«Topp 3»: Dødelighet:

- Hemoragisk smoltsyndrom (HSS)
- Nefrokalsinose
- Sår

«Top 3»: Redusert velferd

- Nefrokalsinose
- Gjellelokkforkortelse
- Finneslitasje

Kun *en* smittsom sykdom blant «Topp 10»:
Infeksiøs pankreasnekrose (IPN)

Foto: Ilaks.no

Data fra diagnostiske laboratorier

- Påvisning av listeførte sykdommer:
Veterinærinstituttet
- Påvisning av ikke-listeførte sykdommer:
Veterinærinstituttet og private laboratorier

Foto: Eivind Senneset

Urovekkende ILA-situasjon i landet nå

Ber oppdretterne være på vakt: Ekspert frykter nytt skrekkscenario med ILA

Veterinærinstituttet frykter at laksesykdommen ILA kan være en større trussel enn man først har trodd.

13. august 2020 14:20 OPPDATERT 13. august 2020 14:37

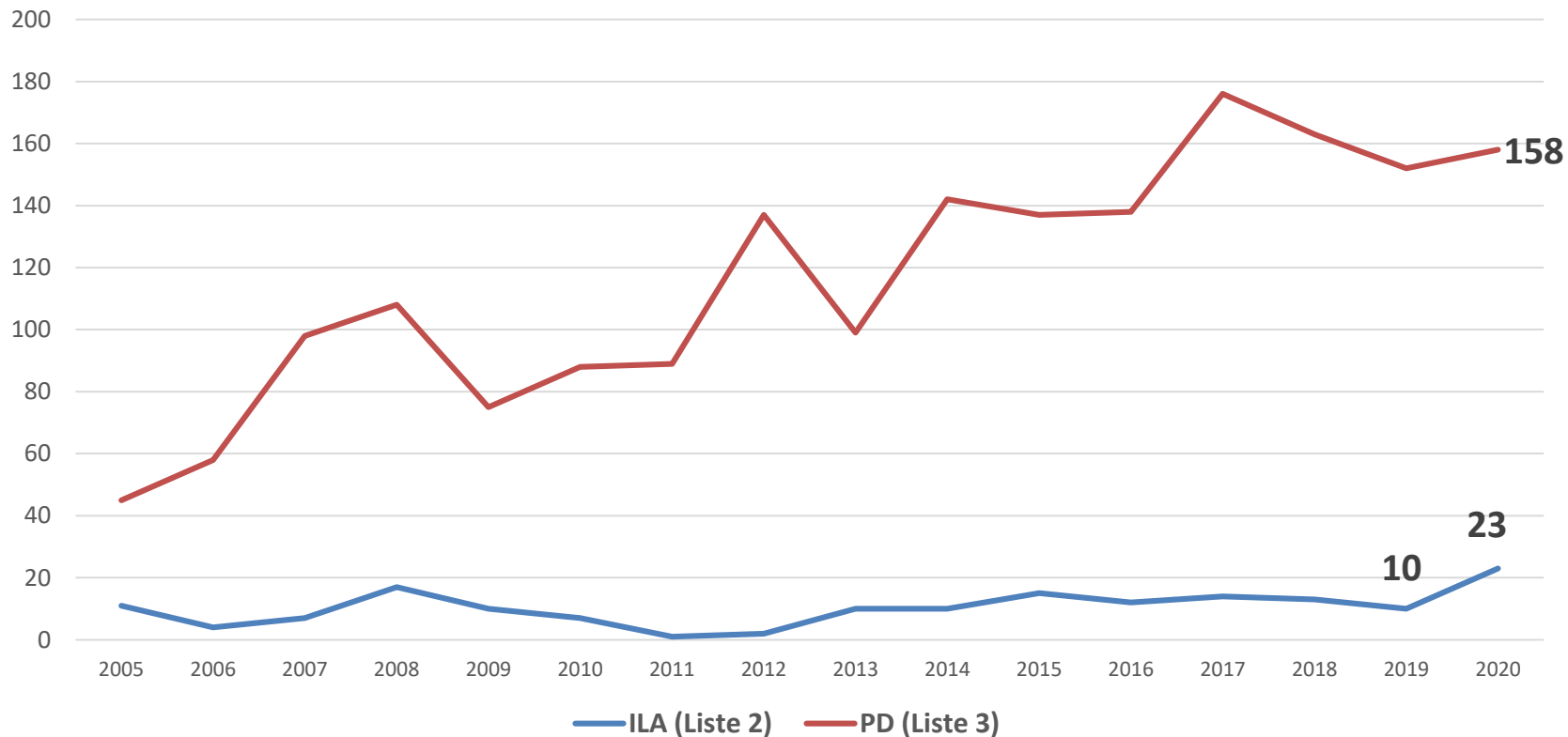
Deler Veterinærinstituttet si ILA-bekymring

Mutering av virus kan ligge bak mange av ILA-tilfellene i år

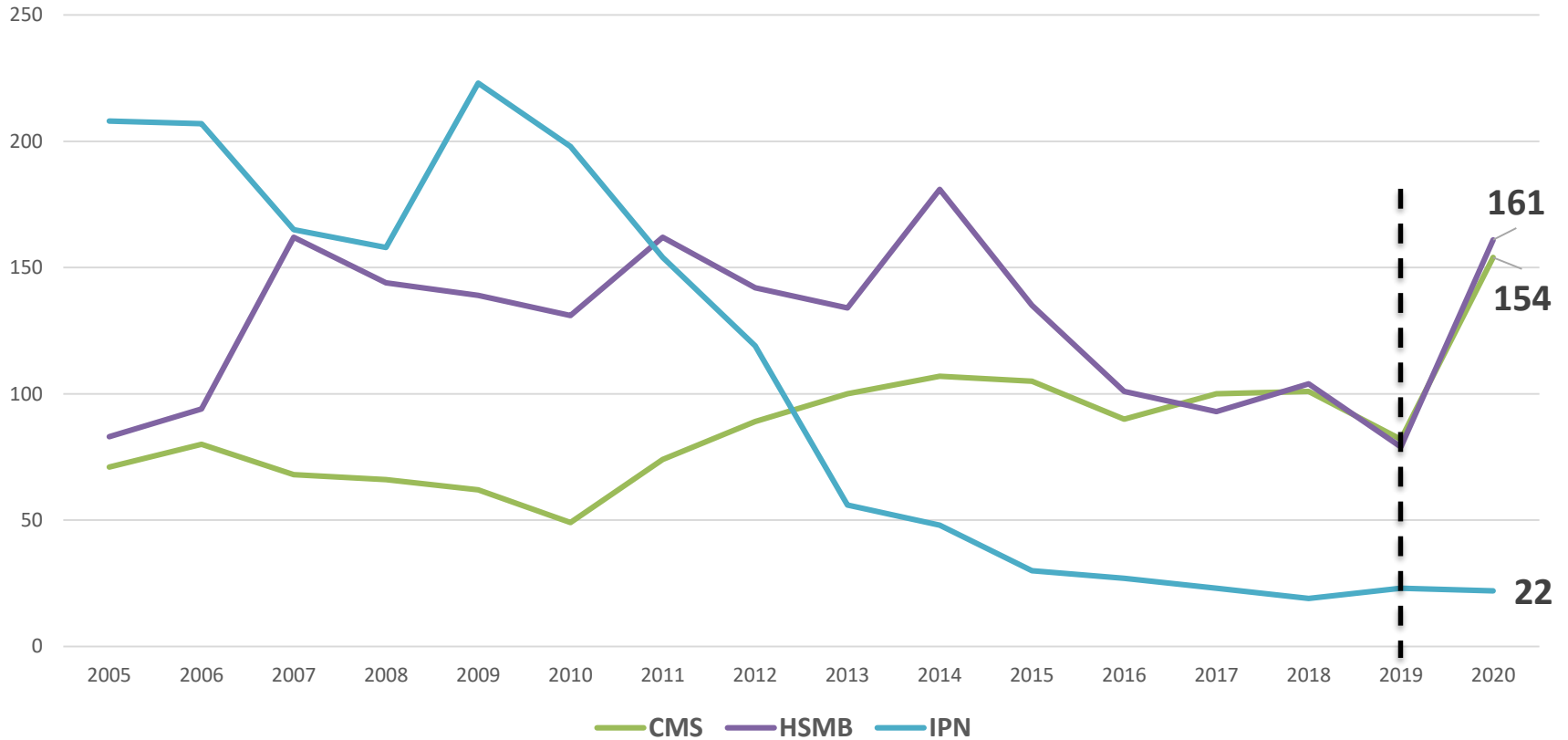
– En del av epidemien vi får nå kan skyldes HPR0, sier forskningsdirektør i Patogen. Mattilsynet sier fokuset på viruset blir viktig fremover.

Årlige nye påvisninger av ILA (liste 2) og tilfeller* av PD (liste 3) i lokaliteter med laksefisk. Tall fra VI

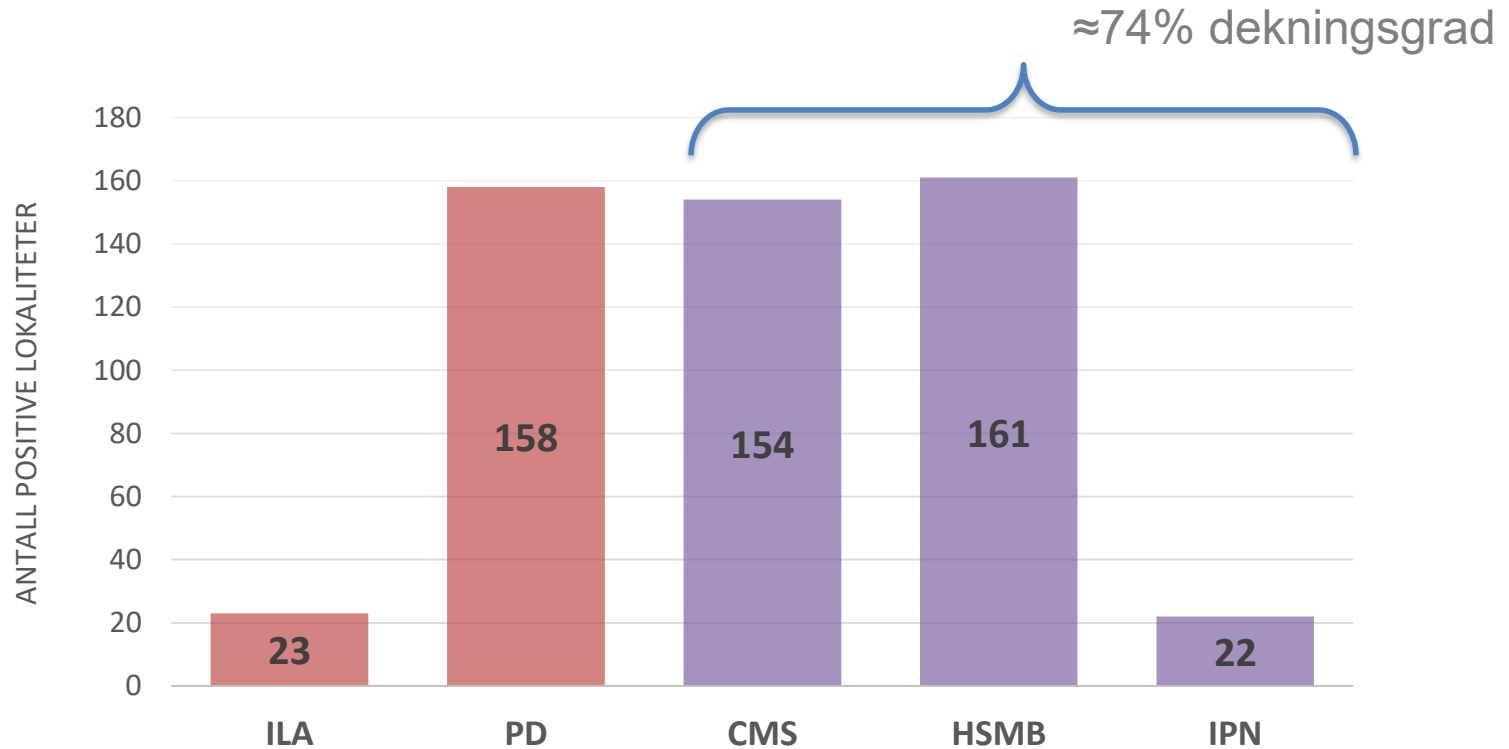

*påviste og mistanker slått sammen

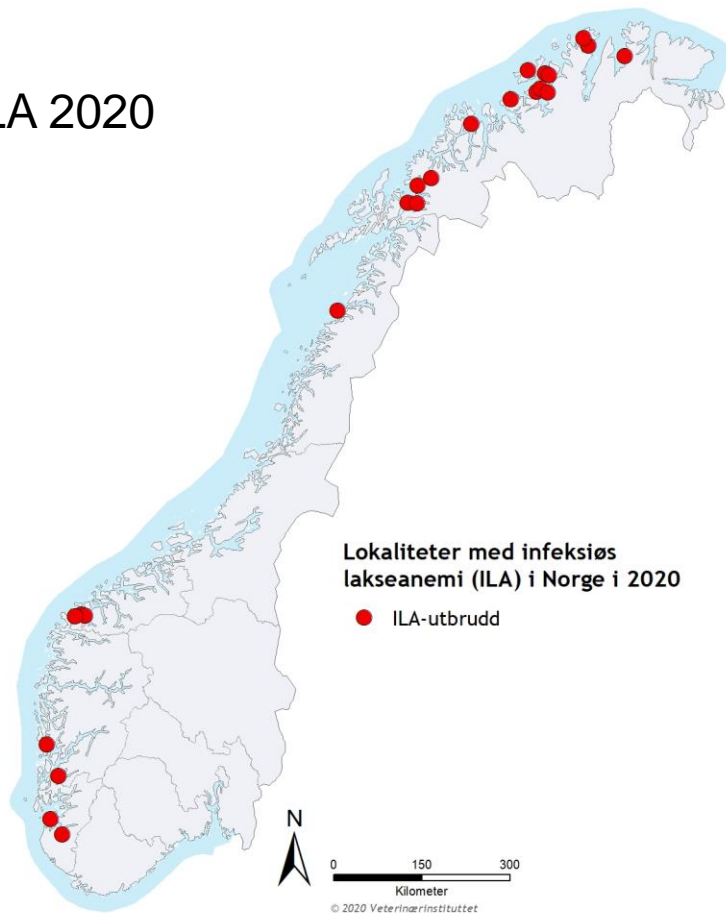
Påviste virussykdommer i lokaliteter med laksefisk per år. 2005-19 tall fra VI, 2020 tall fra VI + private (samlet)

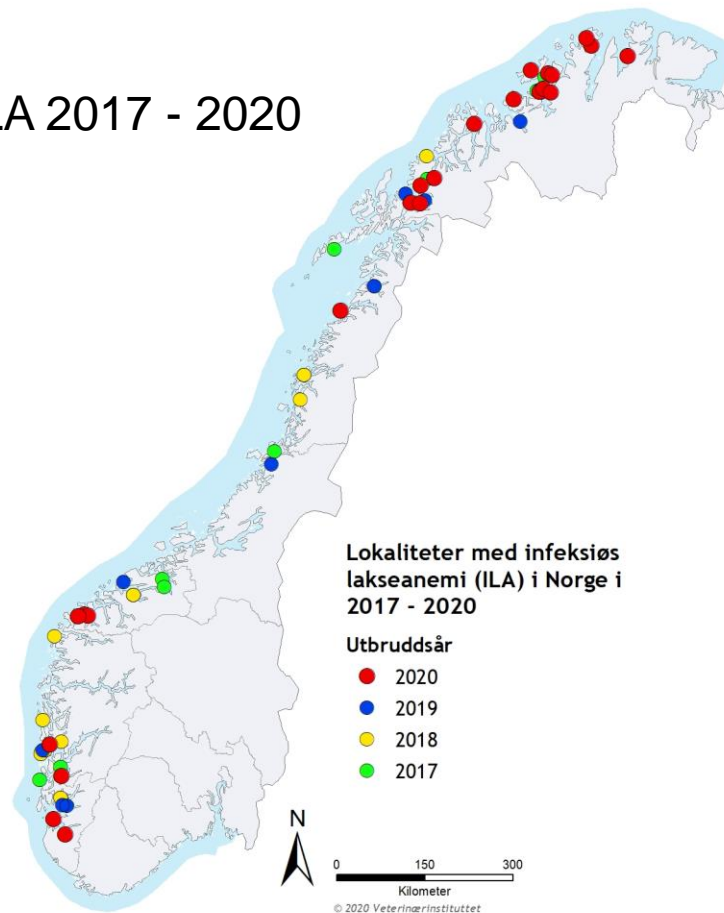
Virussykdommer hos laksefisk 2020

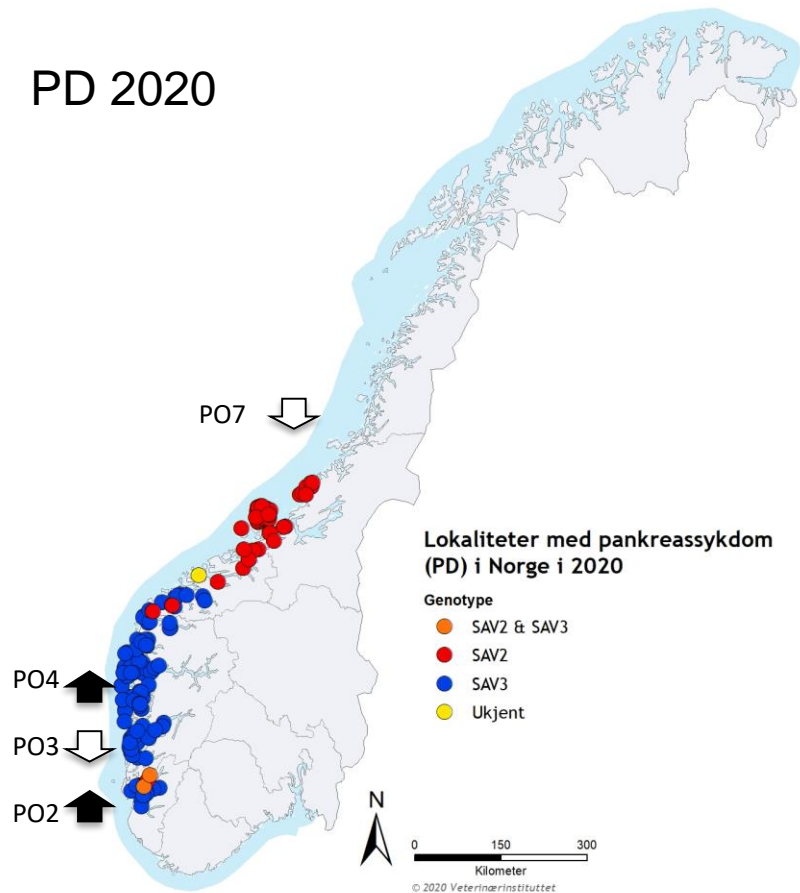
ILA 2020

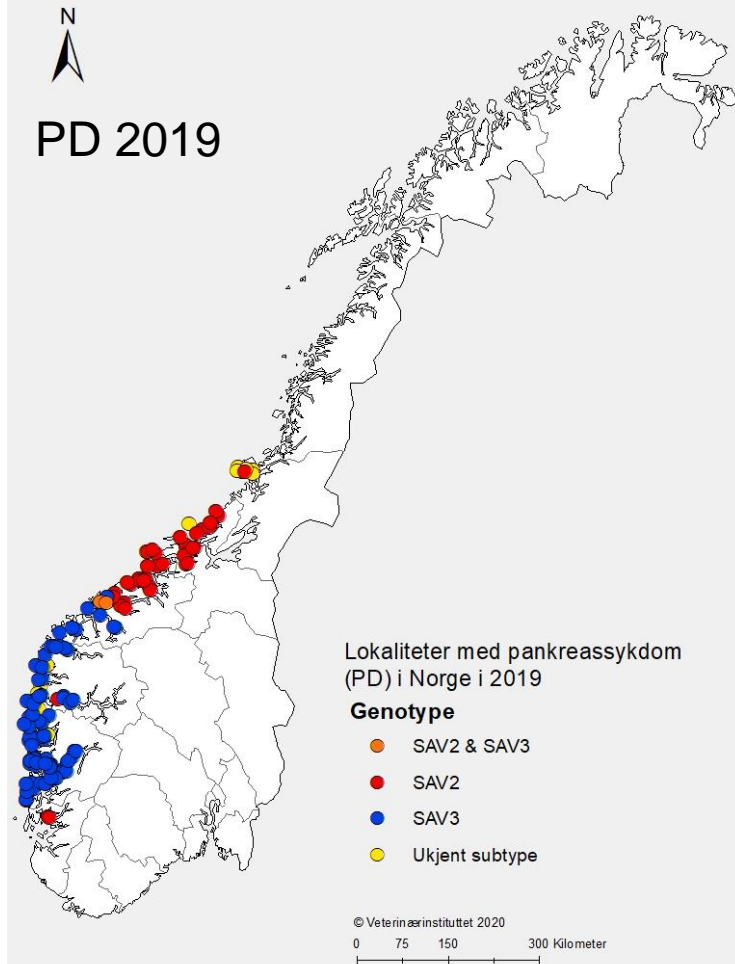
ILA 2017 - 2020

PD 2020

PD 2019

Bakteriesykdommer

- Få påvisninger av listeførte sykdommer, unntatt
 - 5 lakselokaliteter med klassisk furunkulose (Namdalen)

Foto: Eivind Senneset

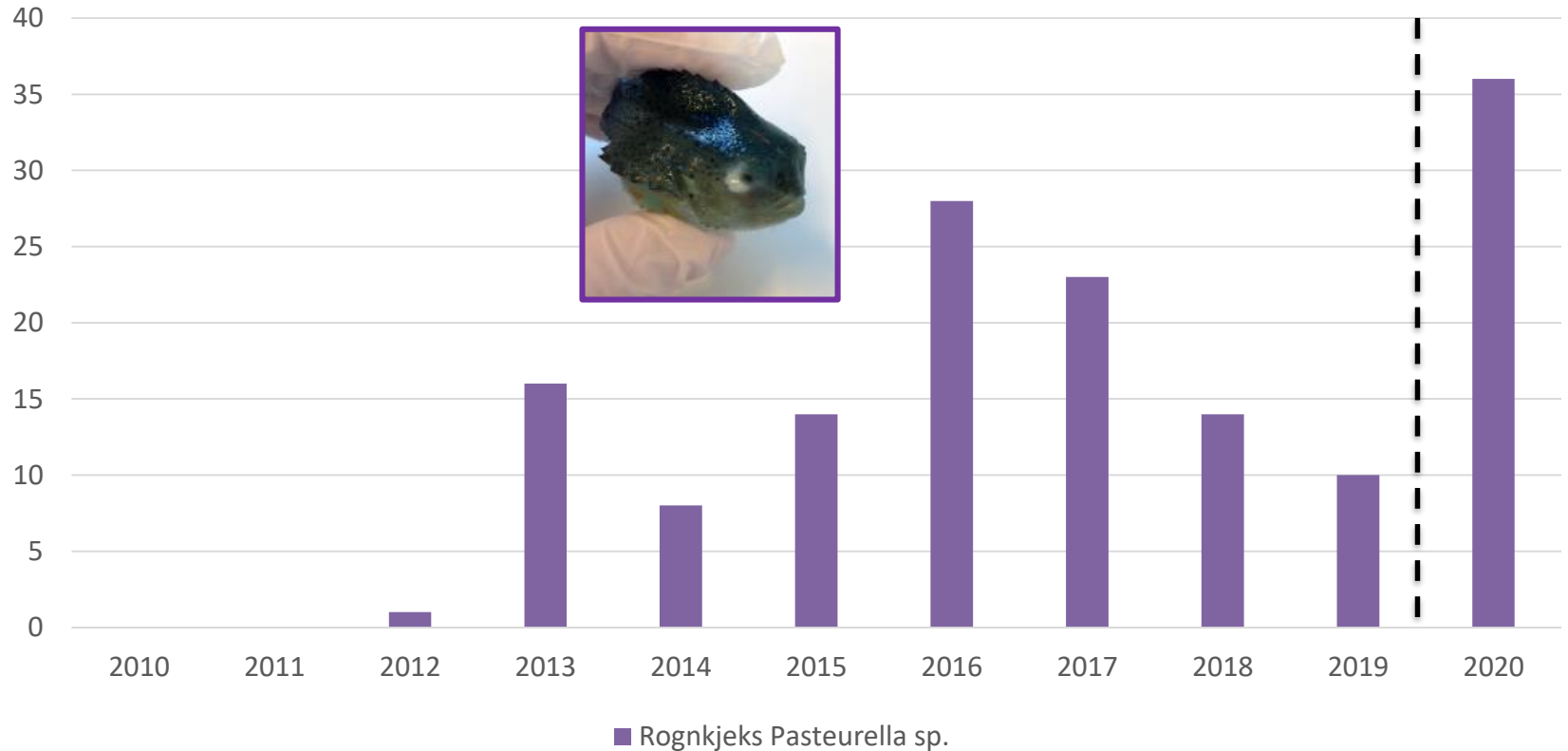
Bakteriesykdommer

- Få påvisninger av listeførte sykdommer, unntatt
 - 5 lakselokaliteter med klassisk furunkulose (Namdalen)
- Ikke-listeførte sykdommer
 - Kraftig økning i **pasteurellose**
 - Vintersår (klassisk og atypisk) blant «topp 10» problemer

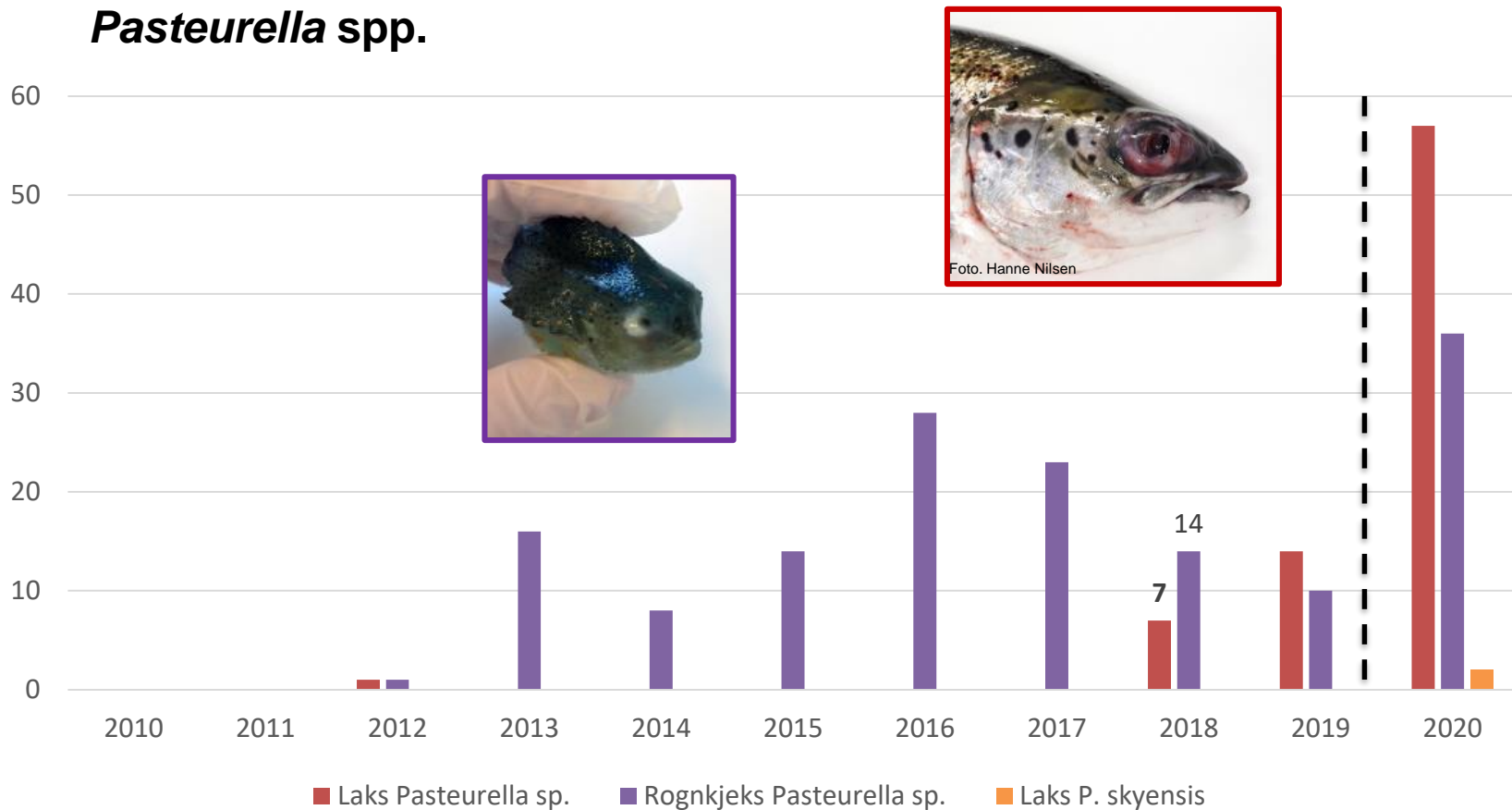

Foto: Eivind Senneset

Lokaliteter med påvisning av *Pasteurella* sp.

Lokaliteter med påvisning av *Pasteurella* spp.

Majoriteten av de 57 tilfellene var på Vestlandet

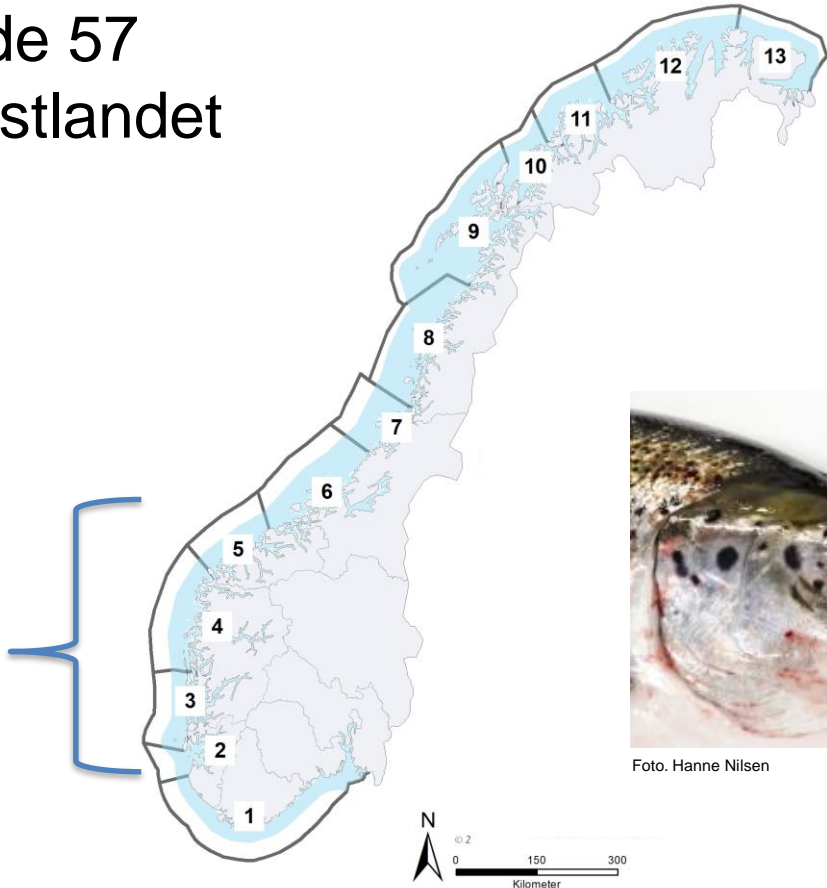
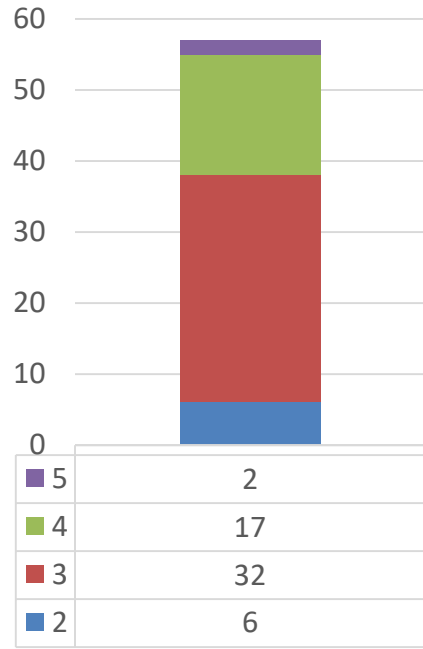

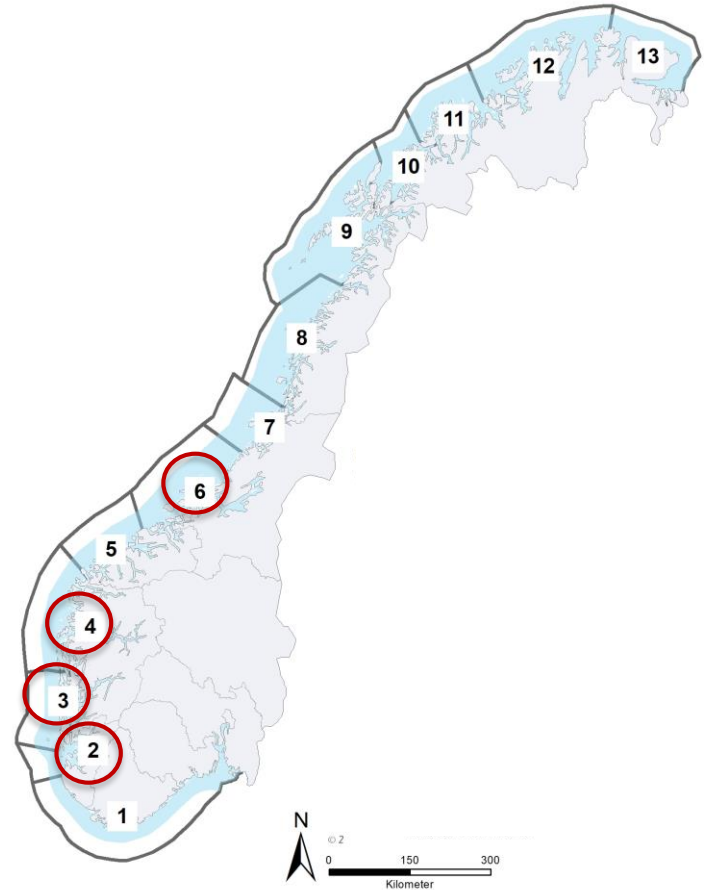

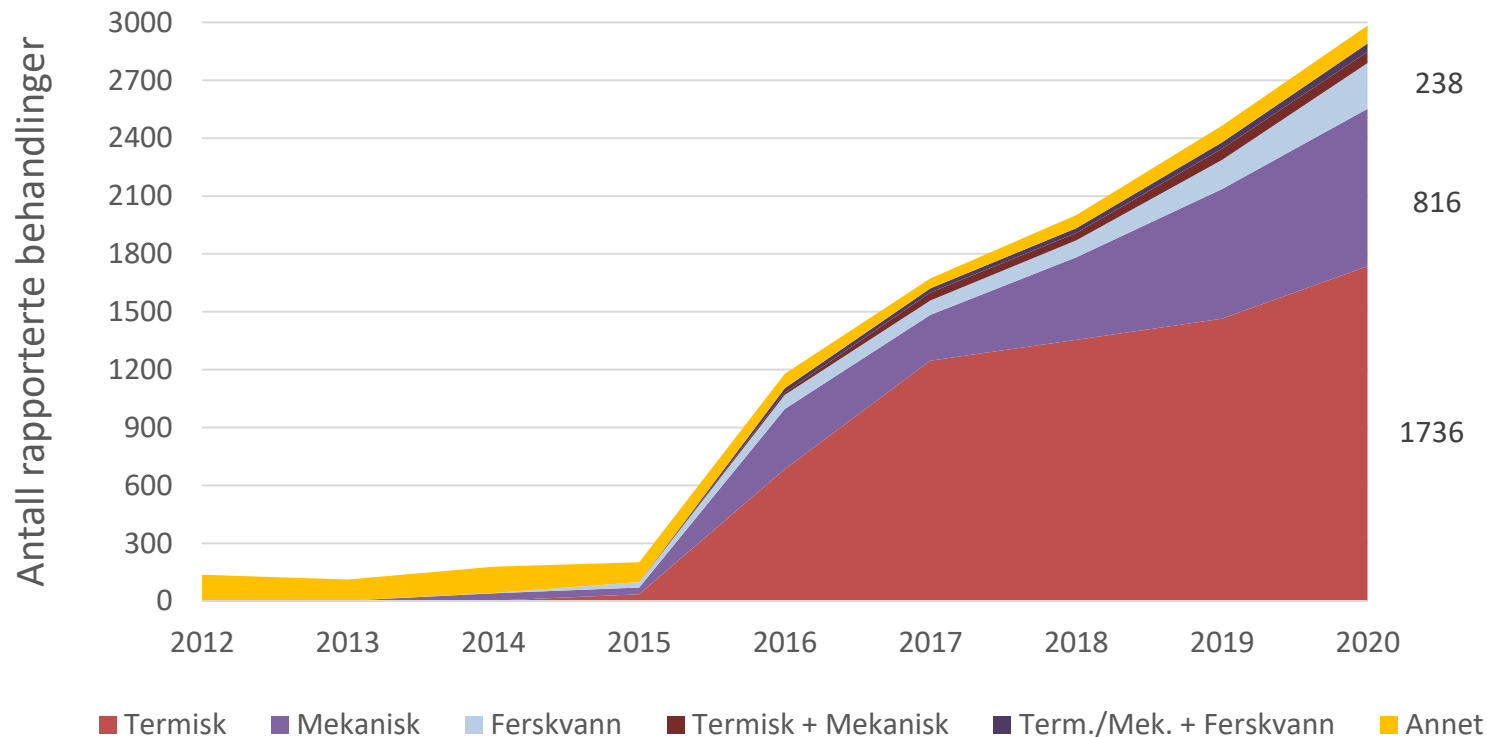
Foto. Hanne Nilsen

Lakselusåret

- Lusenivå i 2020 som i 2019
- Høyest luselarveproduksjon: PO6, PO2, PO3 og PO4
- I utvandningsperioden til villaks PO2 PO4

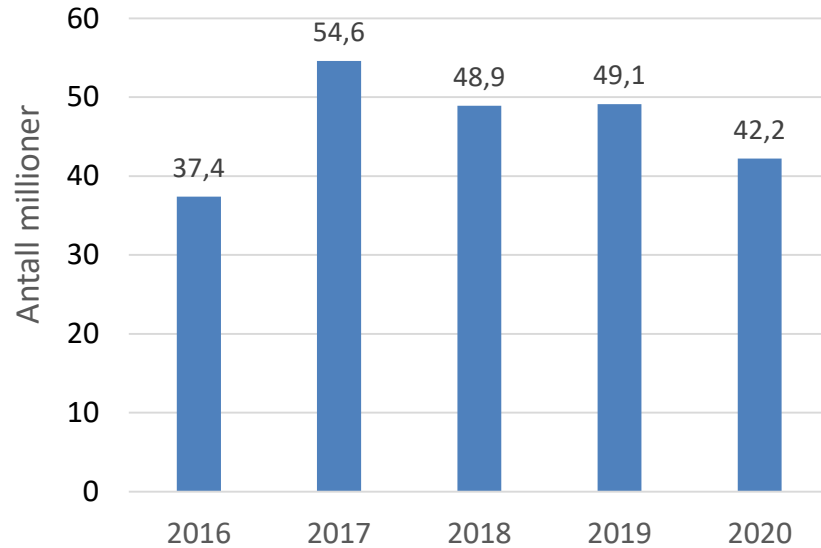
Fortsatt økning i medikamentfrie behandlinger mot lakselus

A photograph of a blue fish, possibly a wrasse, being held by two hands wearing purple nitrile gloves. The fish is positioned horizontally, facing left. The background is a plain, light-colored surface. The entire image is enclosed within a black oval border. The text "Helsesituasjonen for renseskisk - eget foredrag" is overlaid in white, bold font across the lower portion of the fish and the gloves.

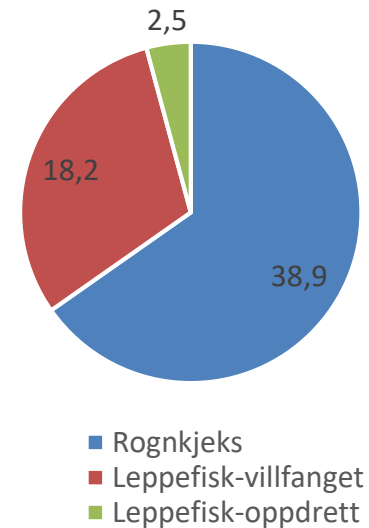
**Helsesituasjonen for
rensefisk - eget foredrag**

Utsatt rensfisk rapportert

Kilde: Fiskeridirektoratet jan. 2021

Fordeling per kategori i 2020 fra salgstell (antall millioner fisk)

Kilde: EWA Consulting jan. 2021

A scenic view of a river flowing through a lush green landscape. The river is surrounded by dense green trees and foliage. In the foreground, several large, moss-covered rocks are scattered in the water, creating small rapids and white foam. The background shows a bright green field under a clear blue sky. The overall atmosphere is peaceful and natural.

Helsesituasjonen for villfisken - eget foredrag

Har oppdrettsfisken hatt god helse i 2020?

- 52 millioner laks i sjø døde før oppnådd slaktevekt - hvorfor?
- **Komplekst sykdomsbilde** - ingen «enkel forklaring»

Laks med CMS, Foto: P. A. Sæter

Har oppdrettsfisken hatt god helse i 2020?

Foto: Marianna Rouboti Viken

- Økning/svak økning av alvorlige virussykdommer
- Kraftig økning av bakteriesykdommen pasteurellose

Har oppdrettsfisken hatt god helse i 2020?

- Skader ved håndteringskrevende medikamentfri behandling mot lakselus er det **største velferdsproblemet** for laks og regnbueørret i sjøen
- Toppår for antall medikamentfrie behandlinger - **termisk hyppigst** brukt

Men, der er lysglimt...

- Nord-Norge er fortsatt «**PD-fri**»
- Fortsatt et svært lavt forbruk av antibiotika
- Færre tilfeller av **H₂S**- forgiftninger i settefiskanlegg
- Økt fokus på **datakvalitet, deling og samarbeid** for å finne årsaker, redusere tap og forbedre velferden

**God lesing av
Fiskehelse rapporten 2020!**

*Faglig ambisiøs, fremtidsrettet og
samspillende - for Én helse!*

Veterinærinstituttet
— *Norwegian Veterinary Institute*

www.vetinst.no